

O'zbekiston Respublikasi Aloqa,
Axborotlashtirish va Telekommunikatsiya
Texnologiyalari
Davlat Qo'mitasi

Toshkent Axborot Texnologiyalari Universiteti

C++ Dasturlash asoslari fanidan

Реферат

Mavzu: Qabul komissiyasi axborot tizimini yaratish

Fakultet : KIF

Guruh : 213-14

Bajardi: Abdullayev Bobur

Mirzaev Xoliq

Qabul qildi: Nurjanov Furqat

TOSHKENT 2015

Mundarija:

1.Kirish	2
2. Qabul komissiyasi.	3
3.Masalani qo'yilishi.	7
4.Masalaning algoritmi.	7
5.Dastur tavsifi.	8
6. Ma'lumotlar bazasi.	13
7.Dastur kodi.	14
8.Natijaviy qiymatlar.	22
9.Xulosa.	23
10.Foydalingan adabiyotlar.	24

Kirish

Yangi XXI - asrda axborot texnologiyalari hayotimizning turli jabhalariga kirib borishi axborotlashgan jamiyatning shakllantirishga zamin yaratib bermoqda. "Internet", "Elektron pochta", "Elektron ta'lim", "Elektron boshqaruv", "Elektron hukumat", "Masofaviy ta'lim", "Ochiq ta'lim", "Axborotlashgan iqtisod" kabi tushunchalar hayotimizga kirib kelishi jamiyatimizning axborotlashishiga intensiv ta'sir ko'rsatmoqda. Axborot - kommunikatsiya texnologiyalari orqali mamlakatlarning milliy iqtisodi globallashib, axborotlashgan iqtisod shakliga o'tmoqda, ya'ni milliy iqtisoddagi axborot va bilimlarning roli tobora yuksalmoqda va ular strategik resursga aylandi. Dunyoda yaratilgan axborot va bilimlarning 90 % so'nggi 30 yil mobaynida yaratilgan bo'lib, ular hajmining ko'payib borishi axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan samarali foydalanishni talab etmoqda.

..... Ko'plab mamlakatlar o'zlarining istiqboldagi rivojlanishini axborot-kommunikatsiya texnologiyalari asosida yo'lga qo'yishni anglab yetishgan. Mustaqil O'zbekiston Respublikamizda ham jamiyatni axborotlashtirish, kompyuter va axborot texnologiyalarini rivojlantirish bo'yicha Qonunlar qabul qilinib, ular asosida bir qator dastur va tadbirlar amalga oshirib kelinmoqda. Jumladan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «Kompyuterlashtirishni yanada rivojlantirish va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish to'g'risida» 2002 - yil 30 - maydagi PF-3080-son Farmoni asosida 2010- yilgacha Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini rivojlantirish bo'yicha milliy dastur ishlab chiqilgan bo'lib, u hozirda butun respublikamiz milliy iqtisodiyotning turli tarmoqlari va sohalarida tatbiq qilinmoqda.

Asosiy qism

Qabul komissiyasi

Toshkent axborot texnologiyalari universiteti qabul komissiyasi (Bakalavriatura)

Qabul janayonlari 2012 yil 20 iyundan boshlanib 2012 yil 20 iyulgacha davom etadi

Hujjatlarni qabul qilish bo'yicha abituriientlarni universitet binosi va hududiga kiritish 2012 yil 20 iyul kuni soat 20:00 da to'xtatiladi.

Test sinovlari 2012 yil 1 avgust kuni otkaziladi

Topshiriladigan hujjatlar ro'yxati

Test vaqtida abituriientlarga qo'yiladigan talablar

TATU qabul yo'nalishlari

Qabul kvotasi (bakalvr, magistr, maxsus sirtqi)

O'tgan yilgi test sinovlarida to'plangan kirish ballari

Test sinovlari fanlar bloki

Tushgan arizalar monitoringi

Qabul komissiyasi ish vaqti: Dushanbadan-shanbagacha (8:30-17:30)

Qabul komissiyasi telefon raqami: (+99871) 238-64-21, 238-65-21

Qabul komissiyasi elektron pochta manzili: qabul@tuit.uz

Xarbiy tavsiyanomaga ega bo'lgan abituriientlar diqqatiga

Hujjatlar to'plami

Abituriient ta'lim muassasasi qabul komissiyasiga quyidagi hujjatlarni topshiradi:

ta'lim yo'nalishi, o'qitish tili va shakli ko'rsatilgan holdagi ariza;

o'rta yoki o'rta maxsus ma'lumot haqidagi hujjatning asl nusxasi;

086/U-shakldagi tibbiy ma'lumotnoma;

fuqarolik pasporti nusxasi;

3,5x4,5 sm o'lchamdagi 6 dona fotosurat;

парка (скоросшиватель) 2 dona, konvert 2 dona

Bundan tashqari abituriyent qabul komissiyasiga pasport va harbiy xizmatga aloqadorligi haqidagi hujjatini shaxsan ko'rsatadi.

Xalqaro va respublika olimpiadalari, tanlovlar va musobaqa g'oliblari o'qishga tanlovsiz kirish huquqini beruvchi hujjatning asl nusxasini ham taqdim etadi.

Muddatli harbiy xizmatni o'tagan va harbiy qism tavsiyanomasiga ega bo'lgan abituriyentlar tegishli tavsiyanomani ta'lim muassasasi qabul komissiyasiga 20 iyulgacha taqdim etishlari shart aks holda undan keyin topshirilgan tavsiyanomalar qabul qilinmaydi.

Maxsus sirtqi bo'limga qabul faqat tegishli yoki turdosh ta'lim yonalishiga muvofiq o'rta maxsus, kasb-hunar ma'lumotiga hamda sohada kamida uch yil amaliy ish stajiga ega bo'lgan, ishlab turgan sohadan tavsiyanoma berilgan kadrlar hisobidan amalga oshiriladi. Maxsus sirtqi bo'limlarga o'qishga kiruvchilardan qo'shimcha ravishda quyidagi hujjatlar ham talab qilinadi:

ish joyidan tavsiyanoma xat;

mehnat daftarchasidan belgilangan tartibda tasdiqlangan ko'chirma.

Abituriyent hujjatlarining to'liqligi tekshirilgandan so'ng web kamera orqali suratga tushiriladi va hujjatlari qabul qilinadi. Suratga tushirish uchun alohida burchak yoki xonalar tashkil etiladi. Ushbu surat abituriyentlar bazasiga kiritiladi va DTMga yuboriladi. Suratga tushmagan abituriyentning hujjatlari qabul qilinmaydi.

Qabul kvotalari

Bakalavriatura

Magistratura

Maxsus sirtqi

Ta'lim yo'nalishlari

Bakalavriat ta'lim yo'nalishlari:

5111018 - Kasb ta'limi (Informatika va axborot texnologiyalari)

5151500 - Kino-teleoperatorlik

5220200 - Axborotlashtirish va kutubxonashunoslik (sohalar bo'yicha)

5230100 - Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

5230200 - Menejment (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

5311200 - Televidenie, radioaloqa va radioeshittirish

5311300 - Telekommunikatsiya

5311400 - Mobil aloqa tizimlari

5320600 - Audio-video texnologiyalar

5320700 - Maxsus yoritish texnologiyalari

5330200 - Informatika va axborot texnologiyalari (tarmoqlar bo'yicha)

5330300 - Axborot xavfsizligi

5330400 - Kompyuter grafikasi va dizayn

5610600 - Xizmat ko'rsatish texnikasi va texnologiyasi (xizmat ko'rsatish tarmoqlari bo'yicha)

5620300 - Pochta aloqasi texnologiyalari

Maxsus sirtqi bo'lim bakalavriat ta'lim yo'nalishlari:

5151500 - Kino-teleoperatorlik

5320600 - Audio-video texnologiyalari

5320700 - Maxsus yoritish texnologiyalari

5330400 - Kompyuter grafikasi va dizayn

Magistratura ta'lim mutaxassisliklari:

5A220201 - Axborotlashtirish va kutubxonashunoslik (tarmoqlar bo'yicha)

5A330401 - Kompyuter grafikasi va dizayn

- 5A111001 - Kasb ta'limi (mutaxassisliklar bo'yicha)
- 5A230102 - Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)
- 5A230201 - Menejment (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)
- 5A311103 - Radiotexnika qurilmalari va aloqa vositalari
- 5A311201 - Televidenie, radioaloqa va radioeshittirish qurilmalari va tizimlari (turlari bo'yicha)
- 5A311301 - Axborot uzatish qurilmalari va tizimlari
- 5A311401 - Mobil aloqa tizimlari
- 5A330201 - Kompyuter tizimlari va ularning dasturiy ta'minoti (tarmoqlar bo'yicha)
- 5A330202 - Axborot va multimedia texnologiyalari (qo'llanilish sohalar bo'yicha)
- 5A330203 - Amaliy informatika
- 5A330204 - Axborot o'lchov tizimlari (sohalar bo'yicha)
- 5A330301 - Kriptografiya va kriptozanaliz

Masalani qo'yilishi

Qabul komissiya axborot tizimini yaratish.

Masalani algoritmi

Bu masalani xal qilish uchun quyidagi algoritmni tashkil etamiz.

1. Kirish qismini tashkil etamiz.
2. Dastur bilan ishlashni va dastur haqida qo'shimcha ma'lumotlar beruvchi qisimni tashlil e'tamiz.
3. Ma'lumotlar bazasiga kiritilgan ma'lumotlarni maxsus oynada ko'rish qismini tashkil etamiz. Bu qismda ma'lumotlarni tezkor izlash, ma'lumotlar qo'shish, ma'lumotlarni o'chirish, ma'lumotlarni yangilash va chiqish kabi qo'shimcha qismlar mavjud bo'ladi.
4. Ma'lumotlarni qo'shish qismini tashkil etish.
5. Ma'lumotlar bazasini tashkil etish.
6. Dasturdan chiqish qismini tashkil etish.

Dastur tavsifi

Qabul komissiya haqidagi ma'lumotlardan tashkil topgan bo'lib , u ishga tushirilganda kompyuter ekranida quydagi ko'rinishdagi oynalar paydo bo'ladi :

Axborot tizimi yozuvning ustiga tugmani olib kelib bosilsa keyingi oynaga o'tadi va bu oyna asosiy qism bo'lib unda 3ta tugma bo'lib bular:

1.MA'LUMOTLAR-Bu qismda siz ma'lumotlar bilan tanishish imkoniyatiga egasiz.

2.REGISTRATSIYA -Bu qismda ma'lumotlar qo'shish ishi bajariladi.

3.ORQAGA-Bu qismda bosh oynaga qaytish ishi bajariladi.

4.Chiqish-Bu qismda dasturdan chiqish ishi bajariladi.

MA'LUMOTLAR tugmasi bosilgandan so'ng "ma'lumotlar qismiga o'tiladi. Bu qism quyidagi bo'limlardan iborat :

1.Ma'lumlarni o'chirish- bu tugmani bosilsa ma'lumotlar o'chirish ishi bajariladi.

2.Dasturdan chiqish.

3.Orqaga.

Ma'lumotlar

F.I.Sh

Azimov Muhammadjon Xusanjon
Kayumov Nuriddin Sayfullayivich

O'zgartirilayotgan ma'lumot

Azimov Muhammadjon Xusanjon o'g'li.txt

O'zgartirish

Manzili: Qo'qon shahar

Fakulteti: Kasbiy talim

Kollej /Litsey: Kasb hunar kollej

Telefon raqami: +99891 200-07-27

O'chirish Orqaga Chiqish

Ma'lumlarni o'chirish tugmasi bosilsa quyidagi oyna paydo boladi.

Ma'lumotlar

F.I.Sh

Azimov Muhammadjon Xusanjon
Kayumov Nuriddin Sayfullayivich

O'zgartirilayotgan ma'lumot

Azimov Muhammadjon Xusanjon o'g'li.txt

O'zgartirish

Manzili: Qo'qon shahar

Fakulteti: Kasbiy talim

Kollej /Litsey: Kasb hunar kollej

Telefon raqami: +99891 200-07-27

O'chirish Orqaga Chiqish

Confirm

Ma'lumotni o'chirishga rozimisiz

Yes No Cancel

Registratsiya tugmasi bosilganda quyidagi oynaga o'tiladi.

Registratsiya

Abituriyent

F.I.Sh Aliyeva Zebo Akbar qizi

Manzili Andijon shahri

Fakulteti Iqtisod

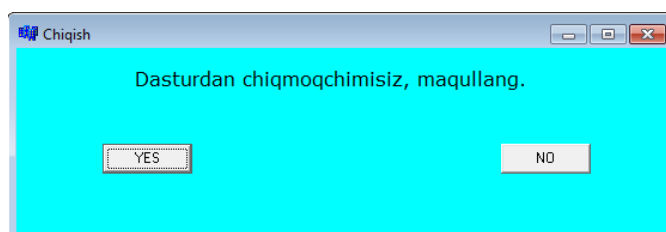
Kollej /Litsey Sa'nat kolleji

Telefon raqami +99890 234 12 34

Qo'shish Orqaga

Bu qismda kerakli ma'lumotlar qo'shish ishi bajariladi.

Chiqish tuugmasi bosilganda quydagi xolat roy beradi va dasturdan chiqish ishi bajariladi.

Chiqish

Dasturdan chiqmoqchimisiz, maqullang.

YES NO

Ma'lumotlar bazasi

Dasturni yaratish jarayonida ma'lumotlar bazasi sifatida tashqi fayldan foydalanildi. Buning uchun maxsus papka (katalog) ochildi va unga dastur ichidan aftomatik ravishda yo'l belgilandi:

```
void __fastcall TForm4::BitBtn1Click(TObject *Sender) //+
{
    int k;
    AnsiString Hoji;
    Hoji="Fayl/"+Edit1->Text+".txt";
    if(FileExists(Hoji))
        k=FileOpen(Hoji,fmOpenWrite);
    else
        k=FileCreate(Hoji);
    FileClose(k);
    RichEdit1->Lines->SaveToFile(Hoji);
}
```

Har bir yangi qo'shilgan fayl ***.txt** kengaytmasi bilan o'sha papkaga yuklanadi. Ikkita bir xil nomdagi fayl xosil bo'lsa avvalgi fayl aftomatik ravishda o'chib ketadi.

Ma'lumotlarni dasturiy ravishda o'chirganda ham ma'lumotlar saqlanayotgan fayl o'chib ketadi:

```
void __fastcall TForm4::BitBtn4Click(TObject *Sender)
{
    int m=ListBox1->ItemIndex;

    AnsiString hoji;

    hoji="Fayl/"+ListBox1->Items->Strings[m];

    if(MessageDlg("Ma'lumotni o'chirishga  
rozimisiz",mtConfirmation,mbYesNoCancel,0)==6)
    {DeleteFile(hoji);}
}
```

Имя	Дата изменения	Тип	Размер
 photo	21/12 2012 20:29	Папка с файлами	
 Abdug'niyev Abdurahmon	20/12 2012 16:59	Текстовый докум...	1 КБ
 Abdumalikova Diyora	18/12 2012 18:25	Текстовый докум...	1 КБ
 Abdumalokov Ahmad	19/12 2012 13:05	Текстовый докум...	1 КБ
 Abduvohidov Otabek	19/12 2012 15:37	Текстовый докум...	1 КБ
 Ahmatjonov Rahimjon	18/12 2012 19:32	Текстовый докум...	1 КБ
 Ahmedova Dilnoza	18/12 2012 20:31	Текстовый докум...	1 КБ
 Arifxonova Nigina	19/12 2012 13:30	Текстовый докум...	1 КБ
 Asrorova Komola	18/12 2012 18:53	Текстовый докум...	1 КБ
 Azimova Shoxsanam	18/12 2012 19:17	Текстовый докум...	1 КБ
 Baxtiyorov Dilmurod	19/12 2012 15:38	Текстовый докум...	1 КБ
 Bekburodov Zokir	19/12 2012 13:28	Текстовый докум...	1 КБ
 Berdiyev Murod	18/12 2012 19:25	Текстовый докум...	1 КБ
 Egamberdiyeva Shaxlo	19/12 2012 15:36	Текстовый докум...	1 КБ
 Ergashovna Urungul	19/12 2012 13:20	Текстовый докум...	1 КБ
 G'aniyev Shamshit	19/12 2012 13:25	Текстовый докум...	1 КБ
 Gimranova El'vera	19/12 2012 13:14	Текстовый докум...	1 КБ
 Hamidova Nazokat	18/12 2012 19:57	Текстовый докум...	1 КБ

Dastur kodi

1.

```
2. //-----
#include <vcl.h>
#pragma hdrstop
#include "Unit1.h"
#include "Unit2.h"
#include "Unit3.h"
#include "Unit4.h"
#include "Unit5.h"
//-----
#pragma package(smart_init)
#pragma resource "*.dfm"
TForm1 *Form1;
//-----
3. __fastcall TForm1::TForm1(TComponent* Owner)
    : TForm(Owner)
{
}
//-----

void __fastcall TForm1::SpeedButton1Click(TObject *Sender)
{
    Form1->Visible=false;
    Form2->Visible=true;
}
//-----
```

2.

```
//-----

#include <vcl.h>
#pragma hdrstop
#include "Unit1.h"
#include "Unit2.h"
#include "Unit3.h"
#include "Unit4.h"
#include "Unit5.h"
//-----
#pragma package(smart_init)
#pragma resource "*.dfm"
```

```

TForm2 *Form2;
//-----
__fastcall TForm2::TForm2(TComponent* Owner)
    : TForm(Owner)
{
}
//-----

void __fastcall TForm2::BitBtn2Click(TObject *Sender)
{
    Form2->Visible=false;
    Form4->Visible=true;
}
//-----

void __fastcall TForm2::Button1Click(TObject *Sender)
{
    Form1->Show();}
//-----

void __fastcall TForm2::BitBtn1Click(TObject *Sender)
{
    Form3->Show();
}
//-----

```

3.

```

//-----

```

```

#include <vcl.h>

```

```

#pragma hdrstop

```

```

#include "Unit1.h"

```

```

#include "Unit2.h"

```

```

#include "Unit3.h"

```

```

#include "Unit4.h"

```

```

#include "Unit5.h"

```



```

//-----

#pragma package(smart_init)

#pragma resource "*.dfm"

TForm4 *Form4;

TSearchRec iskat;

AnsiString hoji;

//-----

__fastcall TForm4::TForm4(TComponent* Owner)
    : TForm(Owner)
{
    Memo1->Clear();

    if(FindFirst ("Fayl/*.txt",faAnyFile,iskat)==0)
    {
        ListBox1->Items->Add(iskat.Name);

        while (FindNext(iskat)==0)
        {
            ListBox1->Items->Add(iskat.Name);
        }

        ListBox1->ItemIndex=0;

        Memo1->Text=ListBox1->Items->Strings[0];
    }

}

//-----

```

```

void __fastcall TForm4::BitBtn1Click(TObject *Sender)
{
    Form4->Visible=false;
    Form2->Visible=true;
}

//-----

```

```

void __fastcall TForm4::ListBox1Click(TObject *Sender)
{
    int n=ListBox1->ItemIndex;
    AnsiString hoji;
    hoji="Fayl/"+ListBox1->Items->Strings[n];
    Memo1->Lines->LoadFromFile(hoji);
}

//-----

```

```

void __fastcall TForm4::Button1Click(TObject *Sender)
{
    ListBox1->Items->Clear();
    if(FindFirst("Fayl/*.txt",faAnyFile,iskat)==0)
    {
        ListBox1->Items->Add(iskat.Name);
        while(FindNext(iskat)==0)
        {

```

```

ListBox1->Items->Add(iskat.Name);

}

ListBox1->ItemIndex=0;

Memo1->Text=ListBox1->Items->Strings[0];

}

}

//-----

void __fastcall TForm4::Button2Click(TObject *Sender)
{
Form5->Show();
}

//-----

void __fastcall TForm4::Button3Click(TObject *Sender)
{
int m=ListBox1->ItemIndex;

AnsiString hoji;

hoji="Fayl/"+ListBox1->Items->Strings[m];

if(MessageDlg("Ma'lumotni o'chirishga
rozimisiz",mtConfirmation,mbYesNoCancel,0)==6)

{DeleteFile(hoji);}

ListBox1->Items->Clear();

if(FindFirst("Fayl/*.txt",faAnyFile,iskat)==0)

{

ListBox1->Items->Add(iskat.Name);

while(FindNext(iskat)==0)

{

```

```

ListBox1->Items->Add(iskat.Name);

}

ListBox1->ItemIndex=0;

Memo1->Text=ListBox1->Items->Strings[0];

}

```

```

}

```

```

//-----

```

4.

```

int m=ListBox1->ItemIndex;

AnsiString hoji;

hoji="Fayl/"+ListBox1->Items->Strings[m];

if(MessageDlg("Ma'lumotni o'chirishga
rozimisiz",mtConfirmation,mbYesNoCancel,0)==6)

{DeleteFile(hoji);}

```

5.

6.

```

//-----

```

```

#include <vcl.h>

```

```
#pragma hdrstop
```

```
#include "Unit5.h"
```

```
#include "Unit1.h"
```

```
#include "Unit2.h"
```

```
#include "Unit3.h"
```

```
#include "Unit4.h"
```

```
//-----
```

```
#pragma package(smart_init)
```

```
#pragma resource "*.dfm"
```

```
TForm5 *Form5;
```

```
//-----
```

```
__fastcall TForm5::TForm5(TComponent* Owner)
```

```
    : TForm(Owner)
```

```
{
```

```
}
```

```
//-----
```

```
void __fastcall TForm5::Button1Click(TObject *Sender)
```

```
{
```

```
Form1->Close();
```

```
Form2->Close();
```

```
Form3->Close();
```

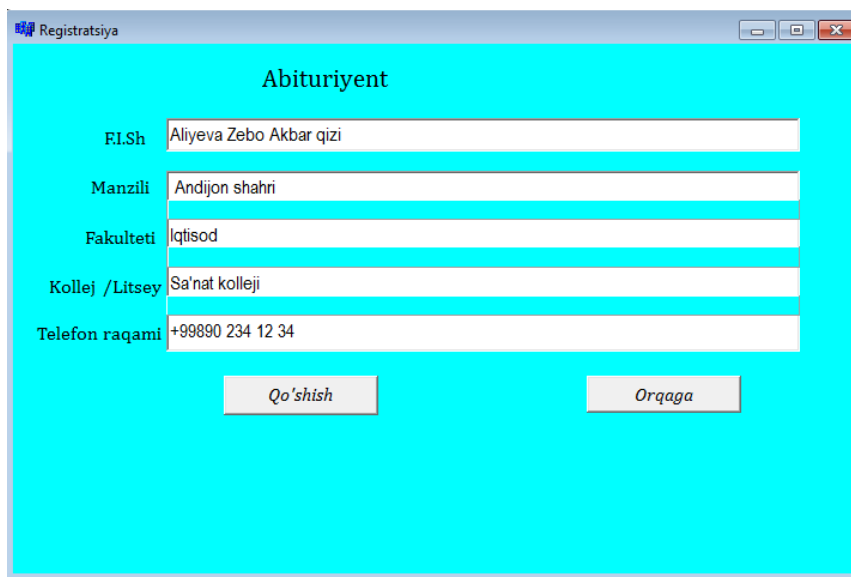
```
Form4->Close();
```

```
Form5->Close();
```

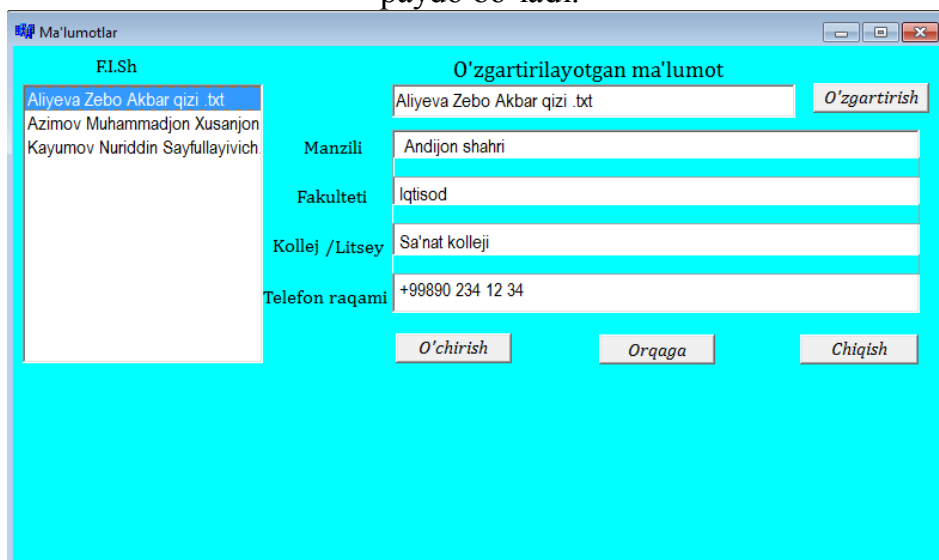
```
}  
  
//-----  
void __fastcall TForm5::Button2Click(TObject *Sender)  
{  
    Form4->Show();  
}  
  
//-----
```

Natijaviy qiymatlar

“Ma’lumotlarni registratsiya qismi” kiriladi va kerakli ma’lumot bilan to’ldiriladi. Keyin ma’lumotlarni qo’shish tugmasi bosiladi, Keyin “orqaga” tugmasini bosib avvalgi saxifaga o’tiladi.

Ma’lumotlar qo’shilgandan keyin ma’lumotlar qismi oynasida quyidagi ko’rinish paydo bo’ladi.

Xulosa

Dastur tuzulishi jarayonida axborot tizimlari, C++ dasturlash tili va Borland Builder 6 muhitidan foydalanildi. Bu dastur to'liq ishlashi uchun sizning shaxsiy kompyuteringizga Borland Builder6 muhiti o'rnatilgan bo'lishi kerak. Ma'lumotlar bazasi yozuv fayllari alohida ajratilgan. Yozuv fayliga ma'lumotlarni yozish , o'chirish dasturiy ravishda amalga oshiriladi.

Bu dasturdan istalgan inson extiyojiga qarab foydalanishi mumkin. Alohida cheklovlar yo'q. Lotin va krill alifbolarini dastur farqlaydi, lekin dastur mukammal ishlashi uchun lotin grafikasiga asoslangan yozuvdan foydalangan ma'qul.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Никита Культин. “С++ Builder в задачах и примерах.”
2. S. G'ulomov. “Axborot texnologiyalari.”
- Maraximov A. va Raxmonova S. “Internet va undan fodalanish asoslari”
- 3.Xalmatov. “Informatika”.
- 4.Qosimov S. “Kompyuter olami”.
- 5.Broyda. “Вичислительные системы, сети и телекоммуникатции.”
- 6.ZiyoNet tarmog'i
- 7.Google qidiruv tizimi